

Kommissionen inleder en offentlig debatt om bästa sättet att uppnå en rökfri miljö **30/01/2007**

Europeiska kommissionen har idag antagit grönboken "Mot ett rökfritt Europa: policyalternativ på EU-nivå" för att få igång ett brett offentligt samråd om hur man på bästa sätt ska uppnå en rökfri miljö i EU. Grönboken tar upp hälsofarorna och de kostnader som passiv rökning medför, allmänhetens stöd för rökförbud och de åtgärder som medlemsstaterna och EU hittills vidtagit. Man vill få in synpunkter på hur omfattande åtgärderna mot passiv rökning bör vara. Grönboken går igenom fördelarna och nackdelarna med åtgärder av olika omfattning, t.ex. totalt rökförbud i alla avgränsade offentliga lokaler och olika slags undantag (bl.a. för restauranger och barer). Kommissionen anser att den policy som har den bredaste räckvidden är den som bäst skulle gynna folkhälsan. Avslutningsvis vill kommissionen få in synpunkter på vilket policyalternativ som är lämpligast för att uppnå rökfria miljöer: Bevara status quo? Frivilliga åtgärder? Att medlemsstaterna lär av varandra och delar med sig av bästa praxis? En rekommendation från kommissionen eller rådet? Bindande EU-lagstiftning? De andra EU-institutionerna, medlemsstaterna och de civila samhället uppmanas att lämna kommentarer till grönboken fram till den 1 maj 2007. Därefter kommer kommissionen att gå igenom svaren och utarbeta en rapport med de viktigaste resultaten av samrådet, innan den överväger ytterligare åtgärder.

Kommissionär Markos Kyprianou, ansvarig för hälsa och konsumentskydd, konstaterar: "Varje år dör mer än 79 000 vuxna i EU till följd av passiv rökning. Erfarenheterna från de europeiska länder som infört omfattande rökförbud är att det fungerar, ger resultat och uppskattas. Enligt en Eurobarometerundersökning är över 80 % av EU-medborgarna positiva till rökförbud på arbetsplatser och offentliga platser inomhus. Frågan är hur vi ska ta vara på trenden mot en rökfri miljö i medlemsstaterna och hur mycket EU ska engagera sig."

Passiv rökning är fortfarande en vanlig orsak i EU till dödsfall och sjukdomar som är möjliga att förebygga. Ständig exponering för andras tobaksrök ökar risken för icke-rykare att drabbas av lungcancer med 20-30 % och av hjärtsjukdomar med 25-30 %.

Politiska alternativ

Följande fem alternativ tas upp till diskussion i grönboken:

- Bevara status quo: Även om den nuvarande trenden mot en rökfri miljö i medlemsstaterna troligen håller i sig skulle framstegen bli skiftande. Detta är förmodligen det minst effektiva alternativet.
- Frivilliga åtgärder: Självreglering på EU-nivå kan visserligen vara snabbare och mer flexibelt, men erfarenheterna från medlemsstaterna visar att frivilliga överenskommelser inte har varit effektiva.
- Den öppna samordningsmetoden: En annan möjlighet är att försöka uppnå konvergens mellan de nationella lagstiftningarna genom riktlinjer och utbyte av god praxis, men för att det ska fungera måste gruptrycket vara tillräckligt stort.
- Rekommendation från kommissionen eller rådet: En sådan rekommendation skulle inte vara bindande, men den skulle föra upp frågan på den politiska dagordningen. Resultatet skulle vara beroende av kraven på övervakning, och vissa medlemsstater skulle kunna välja att inte göra någonting.
- Bindande lagstiftning: Detta skulle kunna uppnås på olika sätt och skulle skapa en jämförbar, öppen och kontrollerbar skyddsnivå i hela EU mot risken för att utsättas för miljötobaksrök. Men lagstiftningsvägen är relativt långsam och slutresultatet kan vara svårt att förutsäga.

Beträffande räckvidd konstaterar grönboken att ett omfattande rökförbud skulle gynna folkhälsan bäst. Erfarenheterna från andra länder visar också att detta alternativ är hållbart och går att tillämpa. Kommissionen anser att det är en öppen fråga i hur hög grad man vill att EU ska engagera sig för att få till stånd lagstiftning om rökförbud. Frågan hänger också samman med den aktuella utvecklingen i medlemsstaterna.

Situationen i medlemsstaterna

Alla medlemsstater har någon slags reglering som syftar till att begränsa exponeringen för passiv rökning och dess skadliga hälsoeffekter. Dessa regleringar varierar i fråga om räckvidd och karaktär.

Irland och Skottland har infört förbud mot rökning i alla offentliga lokaler och på alla arbetsplatser, inklusive barer och restauranger, och övriga Storbritannien kommer att ansluta sig till dem till sommaren. Sverige, Italien och Malta har infört rökförbud, men rökning är tillåten i särskilda rökrum med separata ventilationssystem. Frankrike ska införa liknande åtgärder nästa år och Estland och Finland i år. Belgien, Litauen, Spanien, Cypern, Slovenien och Nederländerna tillåter olika undantag för serverings- och nöjessektorn. De flesta medlemsstater förbjuder eller begränsar rökning på viktiga offentliga platser, som sjukhus, skolor och myndigheter, teatrar, biografier och kollektiva färdmedel.

På EU-nivå har frågan om rökfria miljöer tagits upp i icke-bindande resolutioner och rekommendationer. Det finns ett antal arbetsmiljödirektiv som också omfattar vissa frågor med anknytning till exponering för tobaksrök på arbetsplatser.

Övriga upplysningar

Grönboken i sin helhet finns på följande Internetadress:

<http://ec.europa.eu/health...>

Eurobarometerundersökningen om tobak finns på följande Internetadress:

<http://ec.europa.eu/health.../pdf>

Source:

<http://europa.eu/rapid/...>

Une initiative de l'Union Européenne

